

Mottagare
Finansdepartementet
Fi2020/00647/K

Remissyttrande Starkare kommuner - med kapacitet att klara välfärdsuppdraget SOU 2020:8

Sammanfattning

Region Norrbotten ställer sig överlag positiv till de förslag som ges. I vissa delar saknar regionen dock en diskussion om betydelsen av samspelet med den regionala nivån för kommunernas utveckling.

Region Norrbottens synpunkter

20.1.1 Stöd till utredning av samverkan och sammanläggning

Regionen är positiv till att kommuner kan få stöd för utredning av samverkan samt stöd för sammanläggning där lämpliga förutsättningar för det finns. I län med ytstora glesbygdskommuner torde dock fördelarna med sammanläggning av kommuner saknas. Däremot kan förutsättningar för ökad samverkan finnas för dessa kommuner. Stödet bör utöver utredningskostnader även omfatta införande och övergångskostnader för att öka chansen att samverkan genomförs i praktiken.

20.1.2 Försöksverksamhet

Regionen är positiv till att möjligheten till försöksverksamhet införs. Givet de stora utmaningar och välfärdsbehov som kommunerna står inför är det nödvändigt att nya lösningar stimuleras. Möjligheten bör införas skyndsamt. Givet de överlappande verksamhetsområden som regioner och kommuner har så bör även möjligheterna till gemensam försöksverksamhet mellan kommuner och regioner stimuleras.

20.1.3 Former för stöd och analys för att stärka kommunernas kapacitet

”Landshövdingarna ges i uppdrag att föra en dialog med kommuner om kapacitetsstärkande åtgärder”

Regionen anser inte att landshövdingarna bör ha det uppdraget med hänsyn till att det regionala utvecklingsansvaret är överflyttat till regionerna. Det skulle på ett naturligt sätt stärka flernivåsamverkan om regionerna utifrån dialog kan bistå kommunerna med gemensamma kunskapsunderlag och stärkt

analyskapacitet. Kommunernas kapacitet är viktig från ett regionalt perspektiv eftersom de är en naturlig samverkanspartner i regionens arbete med vård, hälsa och regional utveckling.

20.2 Statens åtaganden och statlig närvaro i hela landet

Regionen instämmer i utredningens bedömning att statlig närvaro i hela landet i form av olika myndigheter, samhällsservice och infrastruktur är av största vikt för kommunernas fortlevnad och utveckling. Detta är särskilt angeläget i glesbefolkade kommuner där nedmontering av dessa typer av funktioner och tjänster riskerar att kraftigt försämra förutsättningarna för utveckling och livskraft.

20.3.1 En statsbidragsprincip

Regionen stödjer utredningens förslag avseende en statsbidragsprincip. Denna bör vara av generell karaktär och gälla även för statsbidrag till regioner.

20.4.2 Nedskrivning av studieskulder

Regionen är positiv till utredningens förslag men är tveksamma till om frågan behöver utredas vidare. Ett införande bör ske skyndsamt med tanke på de stora svårigheter som redan finns med kompetensförsörjningen i glesbygdskommuner.

20.5.1 Förvaltningsgemensam infrastruktur för grunddata och informationsutbyte

Regionen instämmer i utredningens bedömning att staten bör ta ett ökat ansvar för att etablera en förvaltningsgemensam infrastruktur för grunddata och informationsutbyte.

20.6.3 Förstärkning av kommunernas planeringsprocesser genom flernivåsamverkan

Regionen ser positivt på arbetet med att stärka kommunernas planeringsprocesser genom tydligare koppling mellan översiktsplanerna och regionernas arbete med framtagning och genomförande av den regionala utvecklingsstrategin. Även om samordningen ingår i ansvaret för det regionala tillväxtarbetet så anser regionen att nationell nivå behöver säkerställa att alla regioner har samma förutsättningar att ta sig an uppdraget oavsett skattekraft.

Övrigt

Region vill synliggöra att de kommuner och regioner i Sverige som står för en stor del av den genererade välfärden i hela landet samtidigt har stora problem med avfolkning, försämrade välfärd och ekonomi. För att komma tillrätta med den strukturella problematiken bör regeringen överväga införandet av någon form av regional avkastning på uttag och användning av naturresurser.

Skickas till:

fi.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till fi.ofa.k.remissor@regeringskansliet.se